

Verzonden: dinsdag 27 oktober 2020 12:56

Onderwerp: Gronings afval, dat lossen we hier samen duurzaam op

Geachte Wethouders en Raadsleden van de gemeente Groningen,

Wij hebben het Raadsvoorstel "Toekomstige verwerking afvalstromen", dat u in uw raad aanstaande donderdag 28 oktober gaat behandelen, met belangstelling en enige verbazing gelezen.

Om een goed afgewogen besluit te kunnen nemen lijkt het mij waardevol alle visies hierin mee te nemen, ook die van het *Groningse* afval- en energiebedrijf EEW Energy from Waste Delfzijl B.V. (EEW)

Wie zijn wij

EEW is een van de marktpartijen in de provincie Groningen die huishoudelijk en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval op een duurzame manier verwerkt tegen marktconforme tarieven.

Onder onze klanten zijn reeds enkele Groningse gemeenten. Tijdens het verbrandingsproces produceren wij stoom, elektriciteit en perslucht die wij afzetten aan onze burens op het industrieterrein Oosterhorn in Delfzijl. Zij besparen met deze processtoom grote hoeveelheden aardgas en daarmee CO₂ en NO_x. En de stoom is voor meer dan de helft bestempeld als duurzaam. Kortom EEW draagt nadrukkelijk bij aan de energietransitie en de daarmee verbonden klimaatdoelstellingen.

Gelijke kansen

Een openbare aanbesteding is de aangewezen route bij het verkrijgen van afvalcontracten. Zij biedt namelijk de mogelijkheid voor alle marktpartijen om deel te nemen tegen gelijke kansen. De route die ARCG en de gemeente Groningen nu voorstellen, gaat in tegen dit open en faire uitgangspunt van gelijke kansen. Er wordt een lijn gevolgd waarbij sprake is van een soort inbesteden, waarbij bewust aangestuurd wordt op een situatie om een openbare aanbesteding te vermijden. Het is maar zeer de vraag of dit in het belang van de burgers is. Er zijn meerdere afvalverwerkers geïnteresseerd in uw afvalcontract en een gezonde concurrentie leidt tot marktconforme en zekere tarieven voor lange tijd. Dit hebben recente aanbestedingen aangetoond. In het raadsvoorstel worden tarieven vermeld die de beide genoemde partijen hebben aangegeven. Hierover bestaat geen zekerheid. Dat wordt ook toegegeven. Natuurlijk zal Omrin een gunstig tarief noemen en wordt het tarief van Attero hiertegen ongunstig afgeschilderd. Een aanbesteding zal duidelijkheid geven tegen welk tarief partijen zich langjarig aan Groningen willen verbinden. In dit verband is EEW één van die partijen.

Risico nemen of kiezen voor zekerheid

Dat is een aanneme en een wensgedachte. De werkelijkheid pakt vaak anders uit. De verwerking gunnen aan Omrin betekent eerst geld investeren om deel te nemen in het bedrijf. Dat betekent, financieel risico nemen in een tijd dat het economisch perspectief onduidelijk is en de gemeente Groningen fors moet bezuinigen. Voorbeelden als HVC in Alkmaar en recentelijk AEB te Amsterdam kosten de deelnemende gemeenten veel geld en betekenen onzekerheid. Het is niet in het belang van de burger dat een gemeente kiest te investeren in een risicovol en

kapitaalintensief afvalverwerkingsbedrijf. Deze risico's zijn verbonden aan hoge kosten voor investeringen (bijvoorbeeld CO₂ terugwinning op termijn), onverwacht lagere beschikbaarheid van verbrandingslijnen, wisselende elektriciteitsprijzen, fluctuerende prijzen voor teruggewonnen grondstoffen op de wereldmarkt, en politieke besluiten met financiële gevolgen voor de verwerkingsprijs, zoals de verbrandingsbelasting.

Regionale Innovaties

EEW investeert opnieuw in haar bedrijf in de provincie Groningen. Een vierde verbrandingslijn voor zuiveringszand gaat gebouwd worden. Dat levert werkgelegenheid op en de productie van duurzame energie stijgt verder. Het Waterschap Noorderzijlvest laat haar zuiveringszand voor de komende 20 jaar verwerken in deze installatie. Dit geeft korte transportafstanden en vanaf 2026 winnen wij ook fosfaat terug uit de assen; een mooie bijdrage aan de circulaire economie.

Diverse andere projecten staan op stapel zoals het afvangen van CO₂. Hiervan zal een deel lokaal afgezet worden en een ander deel willen wij inzetten in ons eigen proces. Duidelijk sprake van innovatie, hergebruik en besparing van grondstoffen. Bij al deze nieuwe processen en installaties is behoefte aan goed geschoold personeel, een stimulans voor de lokale en regionale werkgelegenheid.

Ook EEW onderschrijft de "Ladder van Lansink". Het verbranden van te recyclen afval moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Hierbij hebben niet alleen onze klanten een verantwoordelijkheid, maar ook wij. Daarvoor is de EEW Groep een project gestart om te onderzoeken hoe wij hieraan vorm kunnen geven. Daarbij is een scheidingsinstallatie voorafgaande aan het verbrandingsproces een optie. Deze kan bijvoorbeeld kunststoffen uit het afval terugwinnen, zodat deze opnieuw kunnen worden ingezet bij andere verwerkers. Analoog aan het proces dat bij Omrin en Attero plaatsvindt. EEW heeft zich daarom ook aangesloten bij Chemport Europe / Het Schone Noorden (Het circulaire kunststoffencluster van Europa). In dit kader is het na-scheiden van huishoudelijk afval om de kunststoffen een tweede leven te geven, bijzonder interessant.

Bovendien is algemeen bekend dat EEW vorig jaar ingeschreven heeft op de aanbesteding van AVU waarbij eveneens nascheiding een van de vereisten was. Door samen te werken met een strategische partner waren wij hiertoe in staat. Dit zou ook nu een van de opties zijn.

Verbaasd zijn wij dan ook over de mededeling dat er sprake is geweest van een marktconsultatie. Helaas heeft men het *Groningse* EEW overgeslagen en daardoor heeft men geen kennis genomen van alle ontwikkelingen, investeringen, werkgelegenheidsaspecten en de vergroting van onze duurzame energieproductie en onze bijdrage aan de circulaire economie.

Bij inbesteding bij Omrin wordt de markt voor ons kleiner en daarmee nemen ook de kansen op investeringen in bijvoorbeeld een scheidingsinstallatie af. Ook een gemiste kans voor een eveneens in deze provincie gevestigde bouwer van dergelijke installaties.

Enkele feiten en wetenswaardigheden van EEW op een rijtje:

- ✓ Inbedrijfstelling (verwerkingslijn 3) : 2010 (verwerkingslijn 1 en 2) /2019
- ✓ Totale investering : 230 Milj. Euro
- ✓ Capaciteit : 576.000 ton/jaar
- ✓ Elektriciteitsproductie huishoudens : 230.000 Megawattuur/jaar ≈ 80.000
- ✓ Elektriciteitsverkoop (op het Net) huishoudens : 197000 Megawattuur/jaar ≈ 70.000
- ✓ Stoomverkoop : 741.000 Megawattuur/jaar
- ✓ Stoomproductie : 1.6770.000 Megawattuur/jaar
- ✓ Bespaarde aardgas huishoudens : 158.662.692 M3/jaar ≈ 120.000
- ✓ Bespaarde hoeveelheid CO2 : 36.250 ton CO2 vermeden
- ✓ R1 factor (mate van energie efficiëntie) : 1,08 (top 3 van Nederland)

Wij vertrouwen erop u hiermee belangrijke aanvullende informatie bij dit onderwerp te hebben gegeven welke een bijdrage kan leveren in de besluitvorming in deze. Wij doen een beroep op u om in de besluitvorming de markt de mogelijkheid te geven om uw afval op een hoogwaardige manier te verwerken zonder dat uw gemeente en de belastingbetaler onnodige risico's hoeven te lopen.

Mede namens mijn collega's Horst Bieber en Christian Funk, verblijf ik,

Met vriendelijke groet,

EEW Energy from Waste Delfzijl B.V.

Wilfred de Jager,
Directeur /Geschäftsführer